

 <p>OBEC NEMECKÁ</p>	<p>SMERNICA č. O poskytovaní opatrovateľskej služby</p>	<p>Vydanie: 1 Počet strán: 8 Účinnosť:</p>
---	---	--

Smernica o poskytovaní opatrovateľskej služby

Vypracoval: PhDr. Dagmar Bellová PhD.	Podpis:
Kontroloval: PhDr. Soňa Ďalaková	Podpis:
Schválil: Branislav Čižmárik starosta Obce Nemecká	Podpis:

Účel a použitie dokumentu: Interná smernica upravuje spôsob a poskytovanie opatrovateľskej služby obyvateľom obce Nemecká podľa VZN č. 1/2016 o poskytovaní opatrovateľskej služby v súlade so zákonom č. 448/ 2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov. Fyzická osoba má právo výberu sociálnej služby, formy jej poskytovania a právo výberu poskytovateľa sociálnej služby.

Vízia: „Zotrvanie prijímateľa čo najdlhšie v prirodzenom prostredí“

Hlavný cieľ: „Rozvoj sociálnych služieb a skvalitnenie života občanov v obci Nemecká.“

Poslanie: „Poskytovať a zabezpečovať opatrovateľskú službu kvalifikovanými opatrovateľkami v potrebnom počte na základe podaných žiadostí zo strany obyvateľov obce.“

Čl. I

Postup pri posúdení odkázanosti na sociálnu službu a postup pri zabezpečení poskytovania sociálnej služby

Sociálne služby sú jednou z foriem sociálnej pomoci pre ľudí v nepriaznivej sociálnej situácii. Sociálne služby sú zakotvené v Zákone o sociálnych službách č. 448/2008 Z. z. a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov s účinnosťou od 1.1.2009. Existujú rôzne druhy a formy poskytovania sociálnych služieb.

1.1.Druh sociálnej služby, na ktorú sa občan môže dať posúdiť obcou je:

- opatrovateľská služba (II. – VI. stupeň odkázanosti),
- zariadenie pre seniorov (IV. – VI. stupeň odkázanosti),
- zariadenie opatrovateľskej služby (II. – VI. stupeň odkázanosti),
- denný stacionár (III. – VI. stupeň odkázanosti)

1.2.Sociálna služba sa poskytuje:

- fyzickej osobe, ktorá je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby a jej stupeň odkázanosti je najmenej II podľa prílohy č. 3 zákona
- fyzickej osobe, ktorá je odkázaná na pomoc pri úkonoch sebaobsluhy, starostlivosti o svoju domácnosť a základných sociálnych aktivitách podľa prílohy č. 4 zákona

1.3. Podmienky pre poskytnutie sociálnej služby:

- trvalý pobyt na území obce,
- podanie žiadosti o posúdenie odkázanosti na sociálnu službu s potrebnými prílohami na Obecnom úrade v Nemeckej, resp. Spoločnom obecnom úrade so sídlom vo Valaskej, adresa kancelárie: Námestie M. R. Štefánika č. 1, 977 01 Brezno,
- posúdenie odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby posudzujúcim zdravotníckym pracovníkom,
- prešetrenie sociálnej a rodinnej situácie žiadateľa,
- vydanie posudku a rozhodnutia o odkázanosti na sociálnu službu,
- uzatvorenie zmluvy o poskytovaní opatrovateľskej služby medzi poskytovateľom sociálnej služby a prijímateľom sociálnej služby

1.4.Postup pri podaní žiadosti o posúdenie odkázanosti n sociálnu službu

1.4.1. Podanie žiadosti o posúdenie odkázanosti na sociálnu službu a jej príloh

Tlačivo „Žiadosť o posúdenie odkázanosti na sociálnu službu“ vyplní a podpíše občan obce – žiadateľ. K žiadosti priloží tlačivo „Lekársky nález“ aj s kópiami aktuálnych odborných

lekárskych vyšetrení nie starších ako 6 mesiacov. Tlačivo „Lekársky nález“ vyplní obvodný zmluvný lekár (dátum vyplnenia na tlačive nesmie byť starší ako 6 mesiacov). Ak je žiadateľ posúdený úradom práce sociálnych vecí a rodiny a vypracovaný komplexný posudok, v ktorom má určený stupeň odkázanosti, alebo je posúdený príslušným samosprávnym krajom, priloží tieto posudky k žiadosti o posúdenie odkázanosti na sociálnu službu. Pri rozhodovaní o odkázanosti na sociálnu službu môže obec použiť ako podklad pre vydanie rozhodnutia o odkázanosti na sociálnu službu komplexný posudok vydaný príslušným úradom práce, sociálnych vecí a rodiny na účely kompenzácie sociálnych dôsledkov ťažkého zdravotného postihnutia ak je jeho obsahom aj posúdenie stupňa odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby alebo posudok o odkázanosti na sociálnu službu vydaný inou obcou alebo iným vyšším územným celkom.

- V prípade hospitalizácie občana ošetrojúci lekár vystaví prepúšťacíu správu alebo predbežnú prepúšťacíu správu, ktorú žiadateľ priloží k tlačivu „Lekársky nález“. Môžu byť priložené aj iné odborné nálezy, nie však staršie ako 6 mesiacov.
- V prípade, že sa žiadateľ nedokáže sám podpísať, v bode č. 11 Žiadosti o odkázanosti na sociálnu službu, je potrebné lekárske potvrdenie o neschopnosti podpisu.

1.4.2. Vyhotovenie Sociálneho posudku

Po doručení kompletne vyplnenej **Žiadosti o posúdenie odkázanosti na sociálnu službu** so všetkými prílohami na adresu Obec Nemecká, Hronská č. 37, 976 97 Nemecká, príp. na adresu Mesto Brezno, Spoločný obecný úrad, Mám. M.R.Štefánika 1, 977 01 Brezno. Referent SOcÚ pristúpi k posudkovej činnosti a za účelom vypracovania Sociálneho posudku vykoná šetrenie žiadateľa priamo v jeho domácnosti a ďalej postupuje podľa § 50 zákona.

1.4.3. Vyhotovenie Lekárskeho posudku

Referent SOcÚ zabezpečí vypracovanie Lekárskeho posudku u zmluvného posudzujúceho posudkového lekára zazmluvneného obcou.

1.4.4. Vydanie rozhodnutia o odkázanosti fyzickej osoby na sociálnu službu

Na základe Sociálneho posudku a Lekárskeho posudku referent SOcÚ vypracuje **Posudok o odkázanosti na sociálnu službu**, ktorý je podkladom pre vyhotovenie **Rozhodnutia o odkázanosti fyzickej osoby na sociálnu službu**.

1.5. Poskytovanie sociálnej služby – opatrovateľskej služby

Jednou z najčastejších sociálnych služieb je terénna sociálna služba – opatrovateľská služba, ktorá sa vykonáva v domácom prostredí klienta opatrovateľskej služby. Žiadateľ o zabezpečenie poskytovania opatrovateľskej služby, ktorý má vydaný Posudok o odkázanosti a rozhodnutie o odkázanosti na opatrovateľskú službu doručí Obci Nemecká „**Žiadosť o zabezpečenie poskytovania sociálnej služby**“. Následne obec vypracuje zmluvu o poskytovaní sociálnej služby, v ktorej sa zmluvné strany dohodnú aké úkony sa budú poskytovať a určí sa rozsah poskytovania opatrovateľskej služby v hodinách.

Čl. II

Úkony poskytované v rámci poskytovania opatrovateľskej služby

2.1. Sebaobslužné úkony:

a) Hygiena

- osobná hygiena – hygienická starostlivosť o jednotlivé časti tela: ruky, tvár, zuby, nechty (holenie, česanie, umývanie, make-up, odličovanie, strihanie nechtov na rukách a nohách, aplikácia krémov, mastí, prípadne medikamentov),

- celkový kúpeľ – hygienická starostlivosť o celé telo vo vani, prípadne v sprche s umytím vlasov (celkový kúpeľ sa vykonáva vždy vo vani alebo v sprchovacom kúte).
- a) Stravovanie a dodržiavanie pitného režimu
 - porciovanie stravy,
 - obsluha (prinesenie stravy a nápoj na dosah klienta),
 - kŕmenie a pomoc pri pití.
- b) Vyprázdňovanie močového mechúra a hrubého čreva
 - sprievod na toaletu,
 - pomoc pri vyzliekaní a obliekaní,
 - účelná očista po toalete,
 - sprievod z toalety,
 - podanie podložnej misy, močovej fľaše aj s následným očistením,
 - ochrana osobnej a posteľnej bielizne pred znečistením (nasadenie a výmena plienky).
- c) Obliekanie a vyzliekanie
 - výber oblečenia (rozpoznanie jeho správneho vrstvenia a farieb),
 - obliekanie a obúvanie,
 - vyzliekanie, vyzúvanie.
- d) Mobilita, motorika
 - sprievod pri chôdzi (chôdza po rovine, po schodoch),
 - pomoc pri vstávaní z lôžka, pomoc pri líhaní na lôžko,
 - polohovanie,
 - pomoc pri manipulácii s predmetmi (napríklad uchopení lyžičky, zapínaní gombíkov),
 - obsluha a premiestňovanie predmetov dennej potreby.
- e) Dodržiavanie liečebného režimu
 - nákup liekov, podávanie liekov a aplikácia mastí,
 - kontrola glykémie glukomerom,
 - odmeranie krvného tlaku, pulzu a telesnej teploty,
 - aplikácia liečiva subkutánne (napríklad inzulínu).

2.2. Úkony starostlivosti o svoju domácnosť

- a) nákup potravín a iného drobného spotrebného tovaru,
- a) príprava jedla, varenie, zohrievanie jedla,
- b) donáška jedla do domu,
- c) umytie riadu,
- d) bežné upratovanie v domácnosti,
- e) obsluha bežných domácich spotrebičov,
- f) starostlivosť o bielizeň (pranie, žehlenie),
- g) starostlivosť o lôžko,
- h) vynášanie drobného odpadu do zbernej smetnej nádoby,
- i) donáška uhlia, donáška dreva, vynesenie popola, donáška vody, kúrenie vo vykurovacích telesách a ich čistenie,
- j) ďalšie jednoduché úkony spojené s prevádzkou a udržiavaním domácnosti (administratívne úkony spojené s vedením domácnosti, napríklad zabezpečenie úhrady platieb).

2.3. Základné sociálne aktivity

- a) sprievod
 - na lekárske vyšetrenie,
 - na vybavenie úradných záležitostí,
 - do školy, zo školy, do zamestnania a zo zamestnania,
 - pri záujmových činnostiach,
- a) predčítanie pre fyzickú osobu, ktorá je nevidiaca alebo prakticky nevidiaca najmä pri vybavovaní úradnej a osobnej korešpondencie a pri nakupovaní,

- c) tlmočenie
- pre fyzickú osobu, ktorá je nepočujúca alebo fyzickú osobu, ktorá má ťažkú obojstrannú nedoslýchavosť, najmä pri vybavovaní úradných záležitostí, návšteve u lekára, pri záujmových činnostiach,
 - pre fyzickú osobu, ktorá je hluchoslepá, najmä pri vybavovaní úradných záležitostí, pri vybavovaní úradnej a osobnej korešpondencie a pri nakupovaní, pri návšteve u lekára, pri záujmových činnostiach,
 - dohľad pri úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o svoju domácnosť a pri vykonávaní základných sociálnych aktivít – potreba dohľadu v určenom čase, potreba nepretržitého dohľadu.

Čl. III

Výkon domácej opatrovateľskej služby

- 3.1. Opatrovateľská služba je zabezpečovaná zamestnancami obce Nemecká – opatrovateľmi/kami, ktoré spĺňajú kvalifikačné predpoklady v zmysle zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách na základe pracovnej zmluvy.
- 3.2. Poskytovateľ sociálnej služby si vyhradzuje právo na výber alebo na výmenu opatrovateľa/ky u prijímateľa.
- 3.3. V prípade, že ide o zastupovanie neprítomnosti opatrovateľov/liek u prijímateľov opatrovateľskej služby, má poskytovateľ sociálnej služby právo zabezpečiť výkon opatrovateľskej služby v rámci personálnych kapacitných možností.
- 3.4. V prípade, že zastupovanie opatrovateľov/liek nie je možné zabezpečiť, bezodkladne o tejto skutočnosti informuje prijímateľov opatrovateľskej služby, prípadne ich príbuzných.
- 3.5. V čase zastupovania opatrovateľov/liek sa prioritne zabezpečuje osobná starostlivosť o prijímateľov opatrovateľskej služby (sebaoslužné úkony, donáška jedla do domu a podávanie stravy).
- 3.6. Prijímateľ sociálnej služby môže prerušiť poskytovanie opatrovateľskej služby ak:
 - a) písomne požiada o prerušenie poskytovania opatrovateľskej služby na určitý dohodnutý čas, maximálne však na 60 po sebe idúcich pracovných dní,
 - b) oznámi hospitalizáciu v zdravotníckom zariadení, zároveň predloží obci Nemecká správu o hospitalizácii.
- 3.7. Domácu opatrovateľskú službu vykonáva opatrovateľ/ka, plní nasledovné úkony:
 - a) pristupuje k svojej práci profesionálne, k prijímateľom opatrovateľskej služby sa správa s úctou, oslovuje ich slušne a v komunikácii s nimi používa výlučne vykkanie.
 - b) vykonáva v domácnosti prijímateľa opatrovateľskej služby len zmluvne dohodnuté úkony v zmluvne dohodnutom rozsahu spôsobom, ktorý je vymedzený v zmluve, v prípade, že je u prijímateľa potrebná zmena úkonov, opatrovateľka túto skutočnosť oznámi poskytovateľovi,
 - c) je povinná dodržiavať hygienické predpisy: osobná hygiena, zdravotná spôsobilosť, používanie osobných ochranných prostriedkov,
 - d) bežné upratovanie v zmysle prílohy č. 4 zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách (vysávanie, utieranie prachu, umývanie podlahy, umývanie WC a kúpeľne),
 - e) prijímateľom, ktorí nemajú rodinných príslušníkov môže po dohode dvakrát ročne umyť okná,
 - f) v rámci zabezpečovania základných sociálnych aktivít prijímateľa opatrovateľskej služby alebo zabezpečenia doprodu prijímateľa opatrovateľskej služby do zdravotníckeho zariadenia nesmie používať motorové vozidlo, ktoré má vo svojom osobnom vlastníctve alebo vo vlastníctve jeho/jej rodinného príslušníka,
 - g) sprievod na lekárske vyšetrenie mimo územia obce zabezpečí len prijímateľom opatrovateľskej služby, ktorí nemajú žiadnych rodinných príslušníkov,

- h) má právo okamžite opustiť domácnosť prijímateľa opatrovateľskej služby, ak ju prijímateľ, alebo jeho príbuzní hrubo verbálne alebo fyzicky napadnú, o tejto skutočnosti ihneď informuje poskytovateľa opatrovateľskej služby .

Čl. IV

Zmluva o poskytovaní opatrovateľskej služby

- 4.1.** Zmluva o poskytovaní sociálnej služby je uzatvorená podľa ustanovenia § 51 Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov a ustanovenia § 74 zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“) medzi obcou Nemecká a prijímateľom sociálnych služieb.
- 4.2.** Účastníkmi právnych vzťahov podľa zákona pri poskytovaní sociálnej služby sú:
- a) prijímateľ sociálnej služby,
 - b) poskytovateľ sociálnej služby – Obec Nemecká,
 - c) neverejný poskytovateľ.
- 4.3.** V súlade s § 74 ods. 2 poskytovateľ sociálnej služby je povinný uzatvoriť písomnú zmluvu o poskytovaní sociálnej služby, ktorou je terénna opatrovateľská služba.

Čl. V

Komunikácia so záujemcom pred uzatvorením zmluvy

Zájemca o opatrovateľskú službu môže získať rôzne informácie o poskytovateľovi sociálnej služby z webovej stránky, ako aj na základe telefonického rozhovoru, alebo osobným stretnutím so sociálnym pracovníkom obce. Sociálny pracovník zisťuje, aké sú potreby, očakávania, predstavy a preferencie záujemcu, druh a formu sociálnej služby, jej rozsah a čas. Tento proces môže mať podobu jednorazového stretnutia a komunikácie, prípadne môže ísť o dlhodobjší viackrokový proces, ktorého výsledkom je vydanie rozhodnutia o odkázanosti na sociálnu službu.

Čl. VI

Uzatvorenie a náležitosti zmluvy

Sociálny pracovník podrobne oboznámi žiadateľa s obsahom zmluvy. Po prediskutovaní, prípadne sporných bodov a vysvetlení odovzdá žiadateľovi zmluvu o poskytovaní sociálnych služieb v dvoch vyhotoveniach.

Zmluva o poskytovaní sociálnej služby obsahuje:

- 1. Označenie zmluvných strán:** zmluvnými stranami sú štatutárneho zástupcu obce ako poskytovateľ sociálnej služby a prijímateľ sociálnej služby, resp. v prípade zbavenia svojprávosti – poručník/opatrovník určený rozhodnutím súdu.
- 2. Druh poskytovanej sociálnej služby** - v § 41 ods. 1 zákona č. 448/2008 Z. z. sa opatrovateľská služba poskytuje fyzickej osobe, ktorá je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby a jej stupeň odkázanosti je najmenej II podľa prílohy č. 3 a je odkázaná na pomoc pri úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o svoju domácnosť a základných sociálnych aktivitách podľa prílohy č. 4.

3. **Vecný rozsah sociálnej služby** – je určený v zmysle § 41 ods. 2 zákona č. 448/2008 Z. z.
V zmluve o poskytovaní sociálnej služby sa určí rozsah poskytovania sociálnej služby podľa sociálnej situácie a podľa stupňa odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby.
2. **Formu poskytovania sociálnej služby** – terénna forma sociálnej služby.
3. **Deň začatia poskytovania sociálnej služby.**
6. **Čas poskytovania sociálnej služby** – rozsah sa určí na neurčitý čas, resp. určitý podľa rozhodnutia o posúdení odkázanosti na sociálnu službu.
7. **Miesto poskytovania sociálnej služby** – priamo v domácnosti klienta.
8. **Suma úhrady za sociálnu službu, spôsob jej určenia a spôsob jej platenia** – výška úhrady je stanovená v zmysle VZN č. 1/2016 o poskytovaní opatrovateľskej služby.
Spôsob platenia úhrady sa určí podľa toho, ako to vyhovuje prijímateľovi, alebo tomu, kto bude za úhradu doplácať.:
 - a) na účet poskytovateľa
 - b) priamo do pokladne obce.
Prijímateľ sa v zmluve zaväzuje platiť poskytovateľovi úhradu za sociálnu službu do 15. dňa v mesiaci nasledujúceho mesiaca podľa skutočne odpracovaných hodín uvedených vo výkaze opatrovateľskej služby, ktorý podpisuje opatrovaný/á.
9. **Suma úhrady za sociálnu službu po uplatnení § 73 ods. 1**
 - a) po zaplatení úhrady za opatrovateľskú službu musí prijímateľovi sociálnej služby zostať mesačne z jeho príjmu výška životného minima x zákonom stanovený násobok sumy životného minima pre jednu plnoletú osobu,
 - b) ak prijímateľ sociálnej služby nemá príjem alebo jeho príjem nepostačuje na platenie úhrady za sociálnu službu, môže úhradu za sociálnu službu alebo jej časť platiť aj iná osoba, ktorá môže uzatvoriť s poskytovateľom sociálnej služby zmluvu o platení úhrady za sociálnu službu.
 - c) ak prijímateľovi sociálnej služby nevznikne povinnosť platiť úhradu za sociálnu službu alebo jej časť a táto povinnosť nevznikne ani rodičom alebo deťom a prijímateľ sociálnej služby zomrie, do zmluvy je potrebné dať, že nezaplatená úhrada za sociálnu službu alebo jej časť je pohľadávka poskytovateľa sociálnej služby, ktorá sa uplatňuje v konaní o dedičstve.
10. **Podmienky zvyšovania sumy úhrady za sociálnu službu** – v zmluve sa uvedie, že výšku sumy úhrady za poskytovanú sociálnu službu môže poskytovateľ upravovať s prihliadnutím na skutočne poskytnutý rozsah poskytovanej sociálnej služby, ak sa zmenili skutočnosti rozhodujúce na určenie úhrady za sociálnu službu na strane poskytovateľa sociálnej služby, alebo ak sa zmenili majetkové a príjmové pomery prijímateľa. Akékoľvek zmeny je prijímateľ povinný nahlásiť poskytovateľovi do 8 pracovných dní. Zmeny vo výške úhrady sa prekonzultujú s prijímateľom resp. opatrovníkom alebo tým, kto dopláca do úhrady. V prípade, ak sa zmení výška dohodnutej ceny úhrady z dôvodu zmien na strane poskytovateľa alebo prijímateľa, upraví sa výška dodatkom k tejto zmluve s novým Kalkulačným listom.
11. **Dôvody jednostrannej výpovede zmluvy** – zmluvný vzťah pred uplynutím dohodnutej doby je možné skončiť písomnou dohodou zmluvných strán alebo jednostranným vypovedaním zmluvy. Výpoveď musí byť písomná a musí byť preukázateľne doručená druhej strane.
 - a) Prijímateľ môže jednostranne vypovedať zmluvu kedykoľvek aj bez uvedenia dôvodu. Výpovedná lehota je 30 dní a začína plynúť prvým dňom kalendárneho mesiaca nasledujúceho po kalendárnom mesiaci dňa, v ktorom bola poskytovateľovi doručená výpoveď.

b) Poskytovateľ môže jednostranne vypovedať zmluvu ak:

- prijímateľ hrubo porušuje povinnosti vyplývajúce zo zmluvy, hrubo porušuje dobré mravy, ktoré narúšajú občianske spolužitie,
- nezaplatí dohodnutú úhradu za poskytovanú sociálnu službu za obdobie dlhšie ako tri mesiace alebo platí len časť dohodnutej úhrady a dlžná suma presiahne trojnásobok dohodnutej mesačnej úhrady,
- ak prijímateľ sociálnej služby neuzatvorí s poskytovateľom dodatok k zmluve o poskytovaní sociálnej služby,
- ak Obec Nemecká rozhodne o zániku odkázanosti prijímateľa sociálnej služby.

Zmluvné strany sú povinné sa vzájomne bezodkladne informovať o všetkých skutočnostiach, ktoré by mohli ovplyvniť plnenie tejto zmluvy.

12. Záverečné ustanovenia zmluvy o poskytovaní opatrovateľskej služby

obsahujú formulácie:

1. Akékoľvek zmeny a doplnenia tejto zmluvy sú vo forme očíslovaných dodatkov.
2. Právne vzťahy výslovne neupravené touto zmluvou sa riadia zákonom č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov, zákonom č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov.
3. Zmluva je vyhotovená v dvoch rovnopisoch, z ktorých jeden je určený pre poskytovateľa a jeden pre prijímateľa sociálnej služby.
4. Zmluva nadobúda účinnosť dňom podpisu obidvomi zmluvnými stranami.
5. Zmluvné strany vyhlasujú, že zmluvu uzatvorili na základe svojej slobodnej vôle, nebola uzatvorená v tiesni ani za nápadne nevýhodných podmienok, zmluvu si prečítali, jej obsahu porozumeli a na znak súhlasu ju podpisujú.

V Nemeckej dňa